

Закон о спречавању насиља и недоличног понашања на спортским приредбама

Закон је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. [67/2003](#) и [90/2007](#). – пречишћен текст

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом утврђују се мере за спречавање насиља и недоличног понашања на спортским приредбама, као и обавезе организатора и овлашћења надлежних органа у спровођењу тих мера.

Члан 2.

Спортске приредбе, у смислу овог закона, јесу спортска такмичења и спортске манифестације.

Организатор спортске приредбе, у смислу овог закона, јесте спортски савез, спортско друштво, спортска организација - клуб, друго правно или физичко лице које се стално или повремено бави организацијом спортских приредби, односно које је предузело организовање одређене спортске приредбе, или вршење одређених послова у организовању спортске приредбе.

Време одржавања спортске приредбе, у смислу овог закона, је временски интервал од једног часа пре почетка спортске приредбе до једног часа након њеног завршетка, односно, кад се одржавају спортске приредбе повећаног ризика, временски интервал од 120 минута пре почетка спортске приредбе до 90 минута након њеног завршетка.

Учесници спортске приредбе, у смислу овог закона, јесу сва лица присутна на спортској приредби.

Спортски објекат, у смислу овог закона, је објекат намењен за одржавање спортских приредби, који поред спортског терена има простор за гледалиште и који може имати и пратећи простор (санитарни, гардеробни, спремишни и др.).

Спортски терен, у смислу овог закона, јесте простор на коме се обавља спортска активност (спортска игра, такмичење), као и простор до гледалишта.

Гледалиште, у смислу овог закона, јесте уређен простор на спортском објекту намењен за смештај гледалаца (трибине), односно простор уз спортски терен намењен за гледаоце ако објекат нема трибине.

Члан 3.

Организатор спортске приредбе, у сарадњи са министарством надлежним за унутрашње послове (у даљем тексту: Министарство), дужан је да осигура безбедно одржавање спортске приредбе и да предузме мере којима се предупредује и онемогућава избијање насиља и недоличног понашања гледалаца.

Кад спортски савез, спортско друштво, спортска организација - клуб повери организацију спортске приредбе или вршење одређених послова у организацији спортске приредбе другом правном или физичком лицу, дужан је да врши надзор над спровођењем мера утврђених овим законом.

Члан 4.

Под насиљем и недоличним понашањем на спортским приредбама, у смислу овог закона, сматра се нарочито:

- 1) физички напад на учеснике спортске приредбе;
- 2) физички обрачун између учесника на спортској приредби;
- 3) бацање на спортски терен или у гледалиште предмета који могу да угрозе живот, физички интегритет лица или имовину;
- 4) изазивање мржње или нетрпељивости која може да доведе до физичких сукоба учесника;
- 5) оштећивање спортског објекта, опреме, уређаја и инсталација на спортском објекту на коме се одржава спортска приредба;
- 6) изазивање нереда приликом доласка, односно одласка са спортског објекта или у спортском објекту, ремећење тока спортске приредбе или угрожавање безбедности учесника спортске приредбе или трећих лица;
- 7) неовлашћени улазак на спортски терен;
- 8) неовлашћени улазак у службене просторије и службене пролазе спортског објекта на коме се одржава спортска приредба;
- 9) уношење у спортски објекат и употреба алкохола или других опојних средстава;
- 10) уношење у спортски објекат односно коришћење пиротехничких средстава и других предмета и средстава којима може да се угрози безбедност учесника у спортској приредби или омета њен ток;
- 11) неовлашћени улазак у део гледалишта спортског објекта који је намењен противничким навијачима.

Члан 5.

На организовање спортских приредби сходно се примењују и прописи о окупљању грађана.

Члан 6.

Надзор над спровођењем овог закона врши Министарство.

II. МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ НАСИЉА И НЕДОЛИЧНОГ ПОНАШАЊА НА СПОРТСКИМ ПРИРЕДБАМА

1. Превентивне мере

Члан 7.

У циљу превентивног деловања и смањења ризика избијања насиља и недоличног понашања гледалаца, спортски савези, спортска друштва, спортске организације - клубови дужни су да:

- 1) подстичу организовање и добро понашање својих навијача и њихових клубова;

- 2) остварују одговарајуће информисање својих навијача (састанци са навијачима, издавање билтена и др.);
- 3) координирају активности са клубовима својих навијача приликом организованог одласка на спортске приредбе на којима су те спортске организације - клубови и њихови навијачи гостујући;
- 4) уреде спортским правилима из своје надлежности које се спортске приредбе сматрају високо ризичним и које мере су организатори спортских приредби и други учесници дужни да предузму, у складу са законом и другим прописима, на спортским приредбама високог ризика;
- 5) предузму друге мере и активности, у складу са законом, прописима донетим на основу закона и спортским правилима;
- 6) подстичу позитивно понашање и деловање играча и службених лица пре, за време и након одржавања спортске приредбе.

2. Мере које се предузимају на спортским приредбама

Члан 8.

Организатор спортске приредбе је дужан да образује одговарајућу редарску службу, или да ангажује правно лице или предузетника ради обављања послова физичког обезбеђења и одржавања реда на спортској приредби.

Приликом вршења послова из става 1. овог члана редарска служба је овлашћена да:

- 1) забрани приступ објекту на коме се одржава спортска приредба лицима која су под утицајем алкохола или других опојних средстава, или се из њиховог понашања може закључити да су склони насилном или недоличном понашању;
- 2) ефикасно одвоји гостујуће навијаче усмеравањем на посебне улазе и излазе из спортског објекта и посебан део гледалишта који је за њих одређен;
- 3) онемогући улазак гледалаца на спортски терен и спречи њихов прелазак из једног дела гледалишта намењен навијачима једног клуба у други;
- 4) онемогући уношење или продају алкохолних пића у спортском објекту;
- 5) онемогући уношење у спортски објекат предмета који се могу употребити у насилничким поступањима (пиротехничка средства, мотке, флаше и сл.), односно којима се може ометати ток спортске приредбе (огледала, ласерски показивачи, звучни уређаји веће снаге, транспаренти или обележја којима се подстиче расна, верска, национална или друга нетрпељивост и мржња, односно чији је садржај увредљив или непристојан и сл.);
- 6) упозори, односно удаљи гледаоце због недоличног понашања којим се може изазвати насиље на спортској приредби или ометати њен ток;
- 7) онемогући уношење у спортски објекат и истицање навијачких симбола који су већих димензија и могу ометати рад службених лица, осим застава, шалова, капа и дресова са обележјима клуба.

Кад гледалац или група гледалаца поступи супротно налозима редарске службе или пружи физички отпор, о томе се без одлагања обавештава овлашћено лице Министарства.

Надзор над радом редарске службе врши организатор.

Члан 9.

Организатор је дужан да оствари сарадњу са Министарством, ради спровођења мера и налога који се односе на одржавање јавног реда и мира.

Организатор је дужан да за време спортске приредбе обезбеди присуство одговарајуће службе медицинске помоћи, као и да оствари сарадњу, а по потреби предузме мере да обезбеди и присуство других надлежних органа и организација, јавних служби и јавних предузећа (ватрогасне јединице, инспекцијске и комуналне службе и др.).

3. Мере које се предузимају на спортским приредбама повећаног ризика

Члан 10.

Спортске приредбе повећаног ризика су:

- 1) домаће и међународне спортске приредбе од већег такмичарског значаја;
- 2) спортске приредбе на којима се очекује присуство великог броја гледалаца или навијача гостујућих клубова;
- 3) друге спортске приредбе кад посебне околности указују да на њима може доћи до насиља или недоличног понашања гледалаца.

Које се домаће и међународне спортске приредбе у смислу става 1. тачка 1. овог члана могу сматрати од већег такмичарског значаја, одређује својим актом надлежни спортски савез у Републици.

Члан 11.

Кад околности из члана 10. став 1. тач. 2. и 3. овог закона указују на ризик од избијања насиља и недоличног понашања гледалаца на спортској приредби, организатор спортске приредбе је дужан да:

- 1) о тим околностима обавести без одлагања, а најкасније 48 часова пре почетка спортске приредбе, Министарство и друге надлежне органе, надлежни спортски савез и друге заинтересоване спортске организације, као и спортисте који учествују у спортској приредби;
- 2) одреди одговорно лице које је задужено за руковођење спровођењем мера за спречавање насилничког и недоличног понашања гледалаца и за сарадњу са Министарством;
- 3) оствари сарадњу са Министарством ради поступања по налозима који се односе на обезбеђивање јавног реда и мира на спортској приредби;
- 4) оствари сарадњу са представницима клубова навијача у циљу међусобне размене информација и обезбеђења да клубови навијача одреде део редара на спортској приредби из својих редова, ради пружања помоћи у одржавању реда на спортској приредби и обавештавања гледалаца.

Члан 12.

Организатор је дужан да пре почетка, за време трајања и по завршетку спортске приредбе повећаног ризика:

- 1) обезбеди одвајање група гостујућих навијача продајом улазница на одвојеним и посебним продајним местима;
- 2) обезбеди да се у продају пуне само улазнице за места за седење, односно онолики број улазница за стајање који, у зависности од капацитета спортског објекта, не угрожава безбедност учесника спортске приредбе;
- 3) оствари сарадњу са спортским организацијама - клубовима који учествују у спортској приредби у погледу продаје улазница за њихове навијаче;
- 4) одреди посебне улазе, излазе и део гледалишта за групе гостујућих навијача, уколико се очекује њихов организован долазак или долазак у већем броју;
- 5) обезбеди преко програма спортске приредбе или других средстава информисања подстицање гледалаца на коректно понашање.

Члан 13.

Организатор је дужан да у сарадњи са спортским клубовима који учествују на спортској приредби и клубовима њихових навијача обезбеди вођење евиденције о идентитету лица којима се улазнице продају, односно уступају преко клубова навијача, као и да омогући увид у те евиденције овлашћеном лицу Министарства.

Члан 14.

На дан одржавања спортске приредбе повећаног ризика улазнице се по правилу не могу продавати у спортском објекту на коме се спортска приредба одржава или у његовој непосредној близини, већ само на посебним продајним местима.

Одобрење за одређивање продајних места из става 1. овог члана даје Министарство.

Члан 15.

Организатор је дужан да обезбеди да се спортска приредба повећаног ризика одржи у спортском објекту који има:

- 1) одговарајуће ограде испред спортског објекта за усмеравање и раздвајање противничких група навијача;
- 2) одговарајуће ограде за спречавање уласка гледалаца на спортски терен;
- 3) одговарајуће ограде за раздвајање противничких група навијача;
- 4) одговарајући број јасно и видљиво обележених улаза и излаза према свим деловима гледалишта;
- 5) одговарајућа седишта која се не могу одвалити само коришћењем физичке снаге;
- 6) одговарајући простор за овлашћено лице Министарства, надлежно за одржавање јавног реда и мира на спортској приредби са којег има јасан преглед спортског терена и гледалишта;
- 7) техничку опрему за праћење и снимање понашања гледалаца на спортском објекту;

- 8) просторију за пружање хитне медицинске помоћи;
- 9) одговарајући број мушких и женских мокрих чворова у свим деловима гледалишта;
- 10) простор за безбедан смештај превозних средстава гостујућих екипа;
- 11) систем јавног разгласа;
- 12) одговарајуће осветљење уколико се спортска приредба одржава у вечерњим часовима, као и обезбеђено непрекидно напајање електричном енергијом.

Условe из става 1. овог члана дужан је да испуни и организатор других спортских приредаба, осим услова утврђених тач. 1), 3), 6), 7) и 10) наведеног става.

Ближе условe из става 1. овог члана и њихову испуњеност утврђује надлежни спортски савез, односно асоцијација клубова, уз претходно прибављено мишљење министарства надлежног за послове спорта и сагласност Министарства.

Члан 16.

Гостујући спортски клуб који учествује на спортској приредби повећаног ризика обавезан је да:

- 1) најкасније три дана пре организованог поласка навијача на спортску приредбу обавести организатора спортске приредбе о свим елементима битним за пријем клуба и његових навијача (дан и време поласка, процена броја навијача који долазе, начин превоза, место боравка или окупљања, имена вођа навијача и сл.);
- 2) оствари сарадњу са клубом својих навијача и учествује у организацији њиховог доласка и одласка са спортске приредбе;
- 3) обезбеди расподелу карата за своје навијаче које је добио од организатора спортске приредбе;
- 4) предузме друге потребне мере да клуб и његови навијачи не буду узрок насиља и нереди на спортској приредби.

4. Мере које предузимају надлежни државни органи

Члан 17.

Министарство приликом одржавања спортских приредаба повећаног ризика може да наложи предузимање свих потребних мера за спречавање насиља и недоличног понашања гледалаца, а нарочито да:

- 1) наложи групама навијача кретање одређеним правцем приликом доласка, односно одласка из спортског објекта;
- 2) наложи организатору спортске приредбе отклањање уочених недостатака спортског објекта или пропуста у организацији посебно ако се ради о уоченим недостацима у току спортске приредбе, а који у значајној мери могу угрозити безбедност учесника спортске приредбе;
- 3) спречи долазак у место одигравања спортске приредбе или забрани улазак на спортску приредбу, односно удаљи са спортског објекта лице из чијег се понашања може закључити да је склоно насилничком и недоличном понашању.

Министарство пред спортску приредбу повећаног ризика најмање 24 часа пре њеног почетка врши преглед спортског објекта на коме ће се спортска приредба одржати и остварује увид у организационе припреме.

Ако организатор спортске приредбе не поступи по налозима Министарства, а због уочених недостатака у значајној мери може бити угрожена безбедност учесника спортске приредбе, Министарство може забранити одржавање спортске приредбе.

Члан 18.

Забрањена је продаја и конзумирање алкохолних пића у спортском објекту и на удаљености до 1 километра од њега у Београду, Крагујевцу, Нишу и Новом Саду, а у осталим местима до 300 метара, за време одржавања спортске приредбе и три часа пре и после њеног завршетка.

5. Трошкови спровођења мера

Члан 19.

Организатор спортске приредбе сноси трошкове који се односе на предузимања мера из чл. 7-15. овог закона.

Организатор може са Републиком Србијом закључити уговор о обављању одређених послова обезбеђења спортске приредбе и спровођења одређених мера за спречавање насиља и недоличног понашања гледалаца, који не спадају у редовне послове одржавања јавног реда и мира.

Уговор из става 2. овог члана закључује у име Републике Србије министар надлежан за унутрашње послове.

Приходи остварени обављањем послова и спровођењем мера из става 2. овог члана приход су буџета Републике.

III. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

1. Кривично дело

Насилничко понашање на спортској приредби

Члан 20.

Ко неовлашћено уђе на спортски терен или уласком у спортски терен или део гледалишта намењен противничким навијачима изазове насиље, физички нападне или се физички обрачунава са учесницима спортске приредбе, врши насиље приликом доласка или одласка са спортске приредбе, унесе у спортски објекат или баца на спортски терен или међу гледаоце предмете, пиротехничка средства или друге експлозивне, запаљиве или шкодљиве супстанце које могу да изазову телесне повреде или угрозе здравље учесника спортске приредбе, оштећује спортски објекат, његову опрему, уређаје и инсталације, ко својим понашањем или паролама на спортској приредби изазива националну, расну и верску мржњу или нетрпељивост услед чега дође до насиља или физичког обрачуна са учесницима спортске приредбе,

казниће се затвором од шест месеци до пет година.

Ко у групи изврши кривично дело из става 1. овог члана,

казниће се затвором од једне године до осам година.

Коловођа групе која изврши кривично дело из става 1. овог члана,

казниће се затвором од једне године до десет година.

Ако је извршењем дела из става 1. овог члана дошло до нерета у коме је неко лице тешко телесно повређено или је оштећена имовина већег обима, учинилац ће се казнити затвором од једне године до осам година.

Службено или одговорно лице које при организовању спортске приредбе не предузме мере обезбеђења како би се онемогућио или спречио неред, па услед тога буду угрожени живот или тело већег броја људи или имовина већег обима,

казниће се затвором од три месеца до три године.

2. Прекршаји

Члан 21.

Новчаном казном од 300.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај спортски савез, спортско друштво, организација у области спорта или клуб или друго правно лице ако:

- 1) не осигура несметано и безбедно одржавање спортске приредбе (члан 3. став 1. овог закона);
- 2) не врши надзор над спровођењем мера утврђених овим законом (члан 3. став 2. овог закона);
- 3) не предузме прописане превентивне мере (члан 7. овог закона);
- 4) не организује, односно не ангажује одговарајућу редарску службу (члан 8. став 1. овог закона);
- 4а) не врши надзор над радом редарске службе (члан 8. став 4. овог закона);
- 5) одбије сарадњу са Министарством (члан 9. став 1. овог закона);
- 6) не обезбеди за време спортске приредбе присуство одговарајуће службе медицинске помоћи или не оствари сарадњу са другим надлежним органима и организацијама (члан 9. став 2. овог закона);
- 7) не предузме прописане мере кад су околности указивале да постоји ризик да дође до насиља или недоличног понашања гледалаца или не поступи по налозима Министарства у вези одржавања спортске приредбе повећаног ризика (члан 11. овог закона);
- 8) не предузме прописане мере пре почетка, за време трајања и по завршетку спортске приредбе повећаног ризика (члан 12. овог закона);
- 9) не обезбеди ограничење продаје улазница за спортске приредбе повећаног ризика или не обезбеди вођење прописаних евиденција, односно не пружи их на увид овлашћеном лицу Министарства (члан 13. овог закона);
- 10) продаје улазнице ван одобрених посебних продајних места (члан 14. овог закона);

11) не обезбеди да се спортска приредба повећаног ризика одржи на одговарајућем спортском објекту (члан 15. став 1. овог закона);

12) у својству гостујуће екипе не предузме законом прописане мере (члан 16. овог закона);

13) продаје алкохолна пића супротно забрани (члан 18. овог закона).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 20.000 до 50.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана физичко лице које је организатор спортске приредбе казниће се новчаном казном од 20.000 до 50.000 динара или казном затвора до шездесет дана.

За прекршај из става 1. овог члана предузетник ће се казнити новчаном казном од 200.000 до 500.000 динара или казном затвора до шездесет дана.

Правном лицу коме је изречена казна за прекршај из става 1. овог члана може се уз изречену казну изрећи и заштитна мера забране вршења одређене делатности.

Одговорном лицу коме је изречена казна за прекршај из става 1. овог члана може се изрећи и заштитна мера забране да врши одређене послове.

Предузетнику коме је изречена казна за прекршај из става 1. овог члана може се изрећи и заштитна мера забране вршења одређених делатности.

Члан 22.

Уз казну за прекршај физичком лицу се може изрећи заштитна мера забране присуствовања одређеним спортским приредбама, под условима прописаним овим законом.

Забрана присуствовања одређеним спортским приредбама састоји се у обавези учиниоца прекршаја, да се непосредно пре почетка одређених спортских приредаба лично јави службеном лицу у подручној полицијској управи, односно полицијској станици, на подручју на којем се учинилац прекршаја затекао и да борави у њиховим просторијама до завршетка спортске приредбе.

Заштитна мера из става 1. овог члана може се изрећи у трајању од шест месеци до две године.

Члан 23.

Казном затвора до шездесет дана или новчаном казном од 30.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај физичко лице ако:

1) - брисана -

2) - брисана -

3) - брисана -

4) за време одржавања спортске приредбе, као и непосредно пре или после одржавања спортске приредбе неовлашћено улази у службене просторије и службене пролазе спортског објекта на коме се одвија спортска приредба (члан 4. тачка 8) овог закона);

5) за време одржавања спортске приредбе уноси у спортски објекат или употребљава алкохол или опојна средства (члан 4. тачка 9) овог закона);

6) - брисана -

7) не поступи по налозима службеног особља (члан 8. став 2. овог закона);

7а) конзумира алкохолна пића супротно забрани (члан 18. овог закона);

8) поступи супротно забрани, односно обавези из члана 22. овог закона.

Уз казну за прекршај из става 1. тач. од 1) - 7) овог члана физичком лицу се може изрећи заштитна мера забране присуствовања одређеним спортским приредбама.

За поновљени прекршај из става 1. тач. од 1) - 7) и за прекршај из става 1. тачка 8) овог члана, заштитна мера забране присуствовања одређеним спортским приредбама изриче се обавезно.

Уз казну за прекршај из става 1. тачка 5) овог члана, физичком лицу може се изрећи заштитна мера одузимања предмета прекршаја.

IV. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 24.

Спортске организације, друштва, савези и друга правна и физичка лица која се баве организовањем спортских приредби ускладиће своја акта са овим законом у року од шездесет дана од његовог ступања на снагу.

Члан 25.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".